

การสำรวจการบริหารงานและการบริการด้านวารสาร
ในท้องสมุคมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจการบริหารและการบริการด้านวารสารในท้องสมุคมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ด้วยการส่งแบบสอบถามและสัมภาษณ์บรรณารักษ์ของท้องสมุคมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทั้งท้องสมุคกลางและท้องสมุคคณะ รวมทั้งสิ้น 73 แห่ง ได้รับคำตอบกลับคืนมาจำนวน 60 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 82.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตารางที่ 1 แหล่งของวารสารที่ท้องสมุคได้รับ

แหล่งของวารสาร	จำนวน	ร้อยละ
บอกรับ (ซื้อ)	59	98.33
เป็นสมาชิกของสมาคม	25	41.67
แลกเปลี่ยน	30	50.00
ได้เปล่า	50	83.33

ตารางที่ 2 วิธีการจัดหาวารสารของห้องสมุด

วิธีการจัดหา	จำนวน	ร้อยละ
บรรณารักษ์เลือกด้วยตนเอง	16	25.00
อาจารย์เสนอชื่อวารสารแล้วบรรณารักษ์เลือกอีกครั้งหนึ่ง	48	80.00
นิสิตเสนอชื่อวารสารแล้วบรรณารักษ์เลือกอีกครั้งหนึ่ง	27	45.00
ประชุมบรรณารักษ์ที่มีวุฒิช่วยกันเลือก	8	13.33
หัวหน้าภาควิชาเสนอรายชื่อวารสารแก่บรรณารักษ์แล้วขอ อนุมัติคณบดี	3	5.00
หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ และนิสิตเสนอรายชื่อวารสาร แล้วคณะกรรมการห้องสมุดฝ่ายวารสารคัดเลือกพร้อมกับ บรรณารักษ์	7	11.67
อาจารย์ร่วมกับบรรณารักษ์พิจารณาเลือก	3	5.00
ห้องสมุดส่งรายชื่อวารสารไปให้อาจารย์เลือก	1	1.67

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งได้รับวารสารหลายวิธี ส่วนใหญ่ได้รับวารสารโดยการบอกรับหรือซื้อ ที่ได้รับโดยการเป็นสมาชิกของสมาคมมีจำนวนน้อยที่สุด การจัดหาวารสารเท่าที่สำรวจได้มีหลายวิธี ดังปรากฏในตารางที่ 2 ส่วนใหญ่ อาจารย์เสนอชื่อวารสารแล้วบรรณารักษ์เลือกอีกครั้ง มีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่ส่งรายชื่อวารสารไปให้อาจารย์เลือก

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจำนวน 47 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 78.33 ไม่มีการจัดหาวารสารร่วมกับห้องสมุดอื่น ที่มีการจัดหาวารสารร่วมกับห้องสมุดอื่นมีเพียง 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.67 ซึ่งได้แก่ห้องสมุดดังต่อไปนี้

1. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับห้องสมุดคณะแพทย-
ศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จัดหาสิ่งพิมพ์จำพวก วรรณคดี, สารสังเขป และวารสารที่ใช้
ในการอ้างอิงร่วมกัน

2. ห้องสมุดคณะต่าง ๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์และการแพทย์ของมหาวิทยาลัย
มหิดล ได้แก่ หอสมุดศิริราช, ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี, ห้องสมุด
คณะเทคนิคการแพทย์ และห้องสมุดคณะอายุรศาสตร์เขตรอน ร่วมกันจัดหาวารสารที่บอกรับ
ซ้ำกันและมีผู้ใช้น้อย โดยให้ห้องสมุดที่มีผู้ต้องการใช้มากกว่าเพียงแห่งเดียว ถ้าห้องสมุดอื่น
ต้องการ ก็ใช้วิธีการขยืมระหว่างห้องสมุด

3. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยห้องสมุดคณะเสนอรายชื่อวารสารที่ต้องการให้ฝ่ายวารสารของ
หอสมุดกลางเป็นผู้เลือก

4. หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับห้องสมุดคณะนิติศาสตร์,
ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ และห้องสมุดคณะบัญชี ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยหอสมุด
กลางจะเป็นผู้จัดซื้อและส่งวารสารฉบับปัจจุบันในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไปให้ห้องสมุดคณะกั
งลาว และจะนำกลับคืนหอสมุดกลางเพื่อเย็บเล่มเมื่อสิ้นปี

5. ห้องสมุดคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับหอสมุดกลางของ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิจารณารายชื่อวารสารร่วมกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 วิธีการเลือกวารสาร

วิธีการเลือก	วารสารไทย		วารสารต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เลือกซื้อเองจากร้านหรือตัวแทนจำหน่าย-				
วารสาร	29	48.33	26	43.33
ใช้คู่มือเลือกซื้อ	26	43.33	5	8.33
มีผู้เสนอแนะ	10	16.67	36	60.00
ดูจากบทวิจารณ์หรือใบปลิวโฆษณา	1	1.67	4	6.67
ดูจากโฆษณาในวารสารและหนังสือพิมพ์	38	63.33	4	6.67
ดูจากรายชื่อวารสารของห้องสมุดแขนงวิชา-				
เดียวกัน	-	-	2	3.33
ดูจากวารสารโดยตรง	3	5.00	-	-
ไม่ได้ทำการเลือกเนื่องจากได้รับวารสาร-				
จากการแลกเปลี่ยนและไต่ไปล่า	11	18.33	4	6.67

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.33 มีวิธีการเลือกซื้อวารสารโดยการดูจากโฆษณาในวารสารและหนังสือพิมพ์ มีห้องสมุดเพียงส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.33 ที่ใช้คู่มือเลือกซื้อ นอกจากนี้มีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่มีวิธีการเลือกซื้อโดยดูจากบทวิจารณ์วารสาร

สำหรับการใช้คู่มือเลือกซื้อนั้น มีห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 80.00 ที่ใช้รายชื่อวารสารของหอสมุดแห่งชาติ และของห้องสมุดอื่น ๆ เป็นคู่มือ นอกจากนั้นยังใช้คู่มืออื่น ๆ บ้าง ได้แก่ บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการ, รายชื่อวารสารของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ และดัชนีนี้ตยสารไทย

ในการเลือกวารสารต่างประเทศ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 60.00 เลือกจากรายชื่อวารสารที่มีผู้เสนอหรือแนะนำมา ห้องสมุดเป็นจำนวนรองลงมา ร้อยละ 43.33 ให้บรรณารักษ์เลือกซื้อเองจากร้านหรือตัวแทนจำหน่ายวารสาร มีห้องสมุดจำนวน 5 แห่ง หรือร้อยละ 8.33 ใช้คู่มือเลือกซื้อ

ในจำนวนห้องสมุดที่ใช้คู่มือเลือกซื้อ ร้อยละ 53.84 ใช้รายชื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

ห้องสมุด ร้อยละ 19.23 ใช้ Ulrich's Periodical Directory และ
ครรชนีรายชื่อวารสารเฉพาะสาขาวิชา

ห้องสมุด ร้อยละ 7.69 ใช้ Reader's Guide to Periodical Literature

ห้องสมุด ร้อยละ 3.85 ใช้ Bibliography of Asian Studies, Faxon's Librarian Guide to Periodicals, Magazines for Libraries, The Standard Periodical Directory.

สำหรับประเภทของวารสารที่ห้องสมุดยอมรับเป็นส่วนใหญ่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 98.33 บอกรับวารสารวิชาการเป็นส่วนใหญ่ มีห้องสมุดเพียงส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 28.33 ที่บอกรับวารสารทั่วไปเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 4 ระยะเวลาในการบอกรับวารสาร

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1 ปี	1	1.67
2 ปี	50	83.33
1 ปี	1	1.67
2 ปี	1	1.67
บอกรับเป็นรายเดือน	2	3.33
ซื้อทีละฉบับ	1	1.67
บอกรับไปเรื่อย ๆ ไม่มีกำหนดเวลา	1	1.67

ตารางที่ 5 เวลาเริ่มต้นบอกรับและต่ออายุสมาชิกวารสาร

เวลา	วารสารไทย		วารสารต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้นปีงบประมาณ (ค.ค.)	19	31.67	23	38.33
ต้นปีปฏิทิน (ม.ค.)	20	33.33	20	33.33
ต้นปีที่ออกวารสาร	16	26.67	22	36.67
ก่อนสิ้นปีงบประมาณ	-	-	1	1.67
ต้นปีการศึกษา	1	1.67	-	-
บอกรับเป็นรายเดือน	2	3.33	-	-
ไม่ได้บอกรับ	5	8.33	4	6.67

จากตารางที่ 4 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 บอกรับวารสารเป็นรายปี มีห้องสมุดเพียง 2 แห่งเท่านั้นที่บอกรับเป็นรายเดือน โดยกำหนดเวลาเริ่มต้นบอกรับ และต่ออายุสมาชิกวารสารไว้ต่าง ๆ กัน ดังแสดงในตารางที่ 5 ห้องสมุดส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.33 บอกรับวารสารไทยตอนต้นปีปฏิทิน (มกราคม), ร้อยละ 38.33 บอกรับและต่ออายุวารสารต่างประเทศตอนต้นปีงบประมาณ คือประมาณเดือนตุลาคม มีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่บอกรับและต่ออายุสมาชิกวารสารไทยตอนต้นปีการศึกษา และวารสารต่างประเทศตอนก่อนสิ้นปีงบประมาณ

ตารางที่ 6 วิธีการซื้อวารสาร

วิธีการ	วารสารไทย		วารสารต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บอกรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์	44	73.33	20	33.33
บอกรับจากตัวแทนในประเทศ	11	18.33	36	60.00
บอกรับจากตัวแทนต่างประเทศ	-	-	22	36.67
ซื้อจากร้านจำหน่าย	14	23.33	1	1.67

ตารางที่ 7 วิธีการที่สะดวกที่สุดในการบอกรับวารสารต่างประเทศ

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
บอกรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศ	9	15.00
บอกรับจากตัวแทนต่างประเทศ	21	35.00
บอกรับจากตัวแทนในประเทศ	27	45.00 ✓
แล้วแต่วารสารแต่ละรายการ	1	1.67

ตารางที่ 8 เหตุผลในการบอกรับวารสารต่างประเทศวิธีต่าง ๆ

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ก. บอกรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศ		
- ใ้รับเร็วกว่าบอกรับผ่านตัวแทน	4	44.44
- ราคาถูกกว่าบอกรับผ่านตัวแทน	5	55.56
- การติดตามทวงถามสะดวก ถ้าหายก็สามารถ ขอใหม่ได้	4	44.44
- ได้ทราบความเคลื่อนไหวต่าง ๆ จากสำนักพิมพ์	1	11.11
ข. บอกรับผ่านตัวแทนต่างประเทศ		
- ราคาถูกกว่าบอกรับผ่านตัวแทนในประเทศ	3	14.29
- ประหยัดเวลาและเงินเพราะติดต่อเพียง เดียว	15	71.43
- ตัวแทนต่างประเทศสามารถติดต่อได้รวดเร็วกว่า ตัวแทนในประเทศ	2	9.52
- การติดต่อทวงถามสะดวก ถ้าหายตัวแทนจำหน่าย ก็ชดใช้ให้	7	33.33
- วารสารมาถึงตามกำหนดเวลาไม่ล่าช้า	1	4.76
- สะดวกในการติดต่อผู้พิมพ์และการจ่ายเงิน	1	4.76
ค. บอกรับผ่านตัวแทนในประเทศ		
- ไม่ต้องยุ่งยากในการแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศ	6	22.22
- การเบิกและจ่ายเงินสะดวก	10	37.04
- ตัวแทนออกเงินค่าบอกรับให้ก่อนแล้วเบิกจ่าย ทีหลังได้	4	14.81

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
- ประหยัดค่าใช้จ่าย, เวลาและกำลังคน ในการติดต่อขอรับ เนื่องจากติดต่อเพียง แห่งเดียวในประเทศ	9	33.33
- สะดวกในการติดต่อหน่วยงาน	9	33.33

จากตารางที่ 6 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสวนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 73.33 มีวิธีการ
ซื้อขายสารไทย โดยการขอรับ และร้อยละ 60.00 มีวิธีการซื้อขายสารต่างประเทศโดย
การขอรับจากตัวแทนในประเทศ มีห้องสมุดเป็นจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.33 ที่
ขอรับสารไทยจากตัวแทนในประเทศ และมีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่ซื้อขายสารต่าง-
ประเทศจากร้านจำหน่าย

ในการขอรับวารสารต่างประเทศนั้น (จากตารางที่ 7) ห้องสมุดหลายแห่ง
คิดเป็นร้อยละ 45.00 ลงความเห็นว่า การขอรับจากตัวแทนในประเทศสะดวกที่สุด และ
ร้อยละ 35.00 เห็นว่าขอรับจากตัวแทนต่างประเทศสะดวกที่สุด มีห้องสมุดเพียง 9
แห่ง หรือร้อยละ 15.00 เห็นว่าการขอรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศสะดวกที่
สุด สำหรับเหตุผลที่เห็นว่า การขอรับวารสารต่างประเทศวิธีใดวิธีหนึ่งสะดวกที่สุดนั้น
แสดงในตารางที่ 8

ห้องสมุดที่เห็นว่าการขอรับวารสารต่างประเทศจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศโดย
ตรงสะดวกที่สุด ร้อยละ 55.56 ให้เหตุผลว่า ราคาถูกกว่าขอรับจากตัวแทน ส่วน
ห้องสมุดที่เห็นว่าการขอรับจากตัวแทนต่างประเทศสะดวกที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 ให้
เหตุผลว่า ประหยัดเวลาและเงิน เนื่องจากการติดต่อที่ตัวแทนเพียงแห่งเดียวหรือ 2-3

แห่งเท่านั้น ก็สามารถได้รับวารสารหลายร้อยชื่อ สำหรับห้องสมุดที่เห็นว่าควรบอกรับจาก
ตัวแทนในประเทศสะดวกที่สุด ร้อยละ 37.04 ให้เหตุผลว่า การเบิกจ่ายเงินทางราชการ
สะดวก และไม่ต้องไปแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 9 รายชื่อตัวแทนต่างประเทศในการบอกรับวารสารต่างประเทศ

รายชื่อตัวแทน	ประเทศ	จำนวน	ร้อยละ
A.M.A.	สหรัฐอเมริกา	1	4.55
A.O.R.N.	สหรัฐอเมริกา	1	4.55
Academic Press	สหรัฐอเมริกา	1	4.55
B. H. Blackwell's	อังกฤษ	3	13.64
Claude - Gill Subscriptions	อังกฤษ	2	9.09
Current Distributors	อินเดีย	1	4.55
Dawson & Sons	อังกฤษ	1	4.55
Ebsco Subscription Service	สหรัฐอเมริกา	2	9.09
Elsevier	ฮอลแลนด์	1	4.55
F.W. Faxon Company	สหรัฐอเมริกา	13	59.09
Herbert Wilson	อังกฤษ	1	4.55
I.S.I.	สหรัฐอเมริกา	1	4.55
Krause Reprint Neudeln	เยอรมันนี	1	4.55
Krause - Thompson Organization Limited	อังกฤษ	1	4.55
Maruzen Company	ญี่ปุ่น	2	9.09
Moore-Cottrell Subscription Agency	สหรัฐอเมริกา	2	9.09
S. Karger	สวิสเซอร์แลนด์	1	4.55
Swets et Zeitlinger	เนเธอร์แลนด์	5	22.73
Turner	อังกฤษ	1	4.55
W.H. Smith & Sons	อังกฤษ	2	9.09
William J. Doman	สหรัฐอเมริกา	1	4.55
Williams & Wilkins	สหรัฐอเมริกา	1	4.55

ตารางที่ 10 รายชื่อตัวแทนในประเทศในการบอกรับวารสารต่างประเทศ

รายชื่อตัวแทน	จำนวน	ร้อยละ
ที. แอนด์ ยู. บุคเซอร์วิส	3	8.33
บริษัทนิพนธ์จำกัด	24	66.67
บริษัทประมวลมิตรจำกัด	4	11.11
บริษัทจีเอ็มทีสยาม	1	2.78
แมกก เซ็นบริการ	1	2.78
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	2	5.56
สายรุ่งบุคส์ไตร์	1	2.78
สุวิวงศ์บุคเซนเตอร์	1	2.78
องค์การตำราสุสภา	2	5.56
Central Trading Co.	5	13.89
S.E.A. Enterprises Co. Ltd.	12	33.33

จากตารางที่ 9 ห้องสมุดที่ใช้บริการจากตัวแทนต่างประเทศในการบอกรับวารสารต่างประเทศนั้น มีจำนวนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 59.09 ที่ใช้บริการของบริษัท F.W. Faxon Company ในสหรัฐอเมริกา มีห้องสมุดเพียงส่วนน้อยที่ใช้บริการของบริษัทอื่น ๆ ส่วนห้องสมุดที่ใช้บริการจากตัวแทนในประเทศตามตารางที่ 10 นั้น ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 66.67 ใช้บริการของบริษัทนิพนธ์จำกัด, ร้อยละ 33.33 ใช้บริการของบริษัท S.E.A. Enterprises Co. Ltd. นอกจากนี้มีห้องสมุดบางแห่งใช้บริการของตัวแทนในประเทศแห่งอื่น ๆ อีก

ในค่านงงบประมาณสำหรับซื้อวารสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้น มีจำนวนแตกต่างกันมาก ตั้งแต่ 1,500 ถึง 500,000 บาทต่อปี

ตารางที่ 11 แหล่งของงบประมาณสำหรับซื้อวารสารชื่อใหม่

แหล่งของงบประมาณ	จำนวน	ร้อยละ
ได้จากการเลืกรับวารสารเก่า	13	21.67
ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น	37	61.67
เงินค่าปรับ	1	1.67
เงินค่าใช้จ่ายของห้องสมุด	2	3.33
เงินของมูลนิธิที่ให้แกห้องสมุด	1	1.67
เงินหมวดงบประมาณรวมของคณะและหมวดรายไคของคณะ	2	3.33
เงินค่าวัสดุของคณะ	1	1.67
เงินบำรุงการศึกษา	1	1.67
เงินงบประมาณที่เหลืออยู่	2	3.33
ไม่มีการซื้อวารสารเพิ่ม	1	1.67

จากตารางที่ 11 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 61.67 ได้รับเงินสำหรับซื้อวารสารรายการใหม่จากเงินงบประมาณซึ่งได้รับเพิ่มขึ้น และมีห้องสมุดร้อยละ 21.67 ได้จากการเลืกรับวารสารเก่า นอกจากนี้มีห้องสมุดเพียงบางแห่งที่ได้จากวิธีอื่น ๆ เช่น จากเงินค่าใช้จ่าย และเงินค่าปรับ เป็นต้น

ตารางที่ 12 สถานที่ที่ห้องสมุดทำการแลกเปลี่ยนวารสาร

สถานที่ที่ห้องสมุดทำการแลกเปลี่ยนวารสาร	จำนวน	ร้อยละ
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	24	40.00
ส่วนราชการต่าง ๆ	13	21.67
สถานันการศึกษาต่าง ๆ	14	23.33
สมาคมต่าง ๆ	11	18.33
ธนาคารต่าง ๆ	1	1.67
สถาบันและองค์การต่างประเทศ	5	8.33

ตารางที่ 13 ลักษณะของวารสารที่แลกเปลี่ยน

ลักษณะของวารสาร	จำนวน	ร้อยละ
ฉบับปัจจุบัน	23	38.33
ฉบับย้อนหลัง	13	21.67
ฉบับซ้ำ	2	3.33
วารสารได้เปล่าที่ใช้น้อย	1	1.67

จากตารางที่ 12 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 40.00 ทำการแลกเปลี่ยนวารสารกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยด้วยกัน มีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่แลกเปลี่ยนวารสารกับธนาคารต่าง ๆ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่งที่มีการแลกเปลี่ยนวารสาร จะแลกเปลี่ยนวารสารประเภทวิชาการ มีเพียง 2 แห่งที่แลกเปลี่ยนวารสารทั่วไปด้วย และห้องสมุดส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 38.33 แลกเปลี่ยนวารสารฉบับปัจจุบัน มีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่แลกเปลี่ยนวารสารได้แปลที่ใช้น้อย ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 14 แหล่งของวารสารได้แปล

แหล่งของวารสารได้แปล	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยอื่น ๆ	44	73.33
ส่วนราชการอื่น ๆ	55	91.67
สมาคม	39	65.00
บริษัทห้างร้าน	27	45.00
บุคคล	4	6.67
หน่วยงานและองค์การภายในประเทศ	5	8.33
หน่วยงานและองค์การระหว่างประเทศ	5	8.33
สถาบันต่างประเทศ	2	3.33
สถานเอกอัครราชทูต	3	5.00

ตารางที่ 15 วิธีการปฏิบัติต่อวารสารได้เปล่า

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
นำขึ้นชั้นเลย	17	28.33
เลือกก่อน	39	65.00
จำหน่ายออกทั้งหมด	1	1.67
ลงทะเบียนแล้วจึงนำขึ้นชั้น	3	5.00

จากตารางที่ 14 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ 91.67 ได้รับวารสารได้เปล่าหรือเป็นอนิมนต์นาการจากส่วนราชการอื่น ๆ ห้องสมุดร้อยละ 73.33 ได้รับวารสารได้เปล่าจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ มีห้องสมุดเพียง 2 แห่ง หรือร้อยละ 3.33 ได้รับวารสารได้เปล่าจากสถาบันต่างประเทศ เมื่อห้องสมุดได้รับวารสารได้เปล่าแล้ว ห้องสมุดจำนวนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 65.00 ทำการเลือกเสียก่อน แล้วจึงนำออกให้ใช้ มีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่จำหน่ายวารสารได้เปล่าออกทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 15

ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปเกี่ยวกับวารสารนั้น ห้องสมุดส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีการลงทะเบียน ประทับตรา แล้วจึงนำขึ้นชั้น นอกจากนี้ห้องสมุดร้อยละ 36.67 มีการลงทะเบียน ประทับตรา ทำกรรมนี้แล้วนำขึ้นชั้น ส่วนห้องสมุดที่นำวารสารขึ้นชั้นเลย มีเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ตารางที่ 16 แบบของทะเบียนวารสาร

แบบทะเบียน	จำนวน	ร้อยละ
Kardex	45	75.00
เป็นเล่ม	5	8.33
เป็นแผ่น ๆ	2	3.33
บัตร Kardex เก็บเข้าแฟ้ม	3	5.00
บัตร 3" x 5"	1	1.67
ไม่มีทะเบียนวารสาร	1	1.67

จากตารางที่ 16 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ใช้ทะเบียนวารสารเป็นแบบตู้ Kardex มีเพียงแห่งเดียวที่ใช้ทะเบียนเป็นบัตร 3" x 5" และนอกจากนี้ยังมีห้องสมุดอยู่แห่งหนึ่ง ที่ยังไม่มีทะเบียนวารสารใช้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 วิธีการจัดวารสารฉบับใหม่

วิธีการจัด	จำนวน	ร้อยละ
แยกวารสารไทยและต่างประเทศไว้คนละห้อง	6	10.00
รวมวารสารไทยและต่างประเทศไว้ห้องเดียวกัน	20	33.33
แยกวารสารทั้งหมดไว้คานหนึ่งห้องสมุดจากสิ่งพิมพ์อื่น ๆ	36	60.00
จัดรวมไว้กับสิ่งพิมพ์อื่น ๆ	3	5.00
แยกประเภทวารสารบอกรับและได้เปล่า	1	1.67
แยกประเภทวารสารเทคนิคและไม่ใช้เทคนิค	1	1.67
แยกประเภทวารสารวิชาการ วารสารอ่านเล่น และวารสารประจำจังหวัด	1	1.67

จากตารางที่ 17 ห้องสมุด ร้อยละ 60.00 จัดวางวารสารฉบับใหม่โดยแยกวารสารทั้งหมดไว้คานหนึ่งห้องสมุดแยกจากสิ่งพิมพ์อื่น ๆ และห้องสมุด ร้อยละ 33.33 รวมวารสารทั้งภาษาไทยและต่างประเทศไว้ห้องหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนการจัดวารสารเย็บเล่มนั้น ห้องสมุดส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 70.00 แยกวารสารเย็บเล่มไว้ต่างหากเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุด มีห้องสมุดส่วนน้อยเพียง 4 แห่ง หรือร้อยละ 6.67 ที่จัดวารสารเย็บเล่มรวมกับหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

ในคานวารสารลงเวลานั้น ห้องสมุดส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 70.00 ไม่ได้เก็บวารสารไว้ทั้งหมด เก็บไว้เพียงบางชื่อเท่านั้น มีห้องสมุดเพียงร้อยละ 30.00 ที่เก็บวารสารลงเวลาไว้ทั้งหมด

ตารางที่ 18 ประเภทของวารสารที่เก็บไว้

ประเภทของวารสารที่เก็บไว้	จำนวน	ร้อยละ
วารสารวิชาการ	50	83.33
วารสารทั่วไป	10	16.67
วารสารที่มีผู้ไข่มาก	20	33.33
วารสารที่สั่งซื้อจากต่างประเทศ	9	15.00
วารสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาในคณะ	2	3.33

ตารางที่ 19 วิธีการปฏิบัติวารสารที่ไม่ได้เก็บไว้

วิธีการปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
บริจาค	20	33.33
จำหน่ายออก	30	50.00
แยกเก็บไว้ต่างหากแล้วแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายออกในภายหลัง	7	11.67
ตัดบทความที่น่าสนใจรวมไว้แล้วจำหน่ายออก	2	3.33

จากตารางที่ 18 หอสมุดส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.33 เก็บวารสารจำพวกวิชาการ มีหอสมุดเพียง 2 แห่งเก็บวารสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาในคณะของตนโดยเฉพาะ ส่วนวารสารที่ไม่ได้เก็บไว้ หอสมุดเป็นจำนวนครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.00) จะจำหน่ายออก มีหอสมุดเพียง 2 แห่งที่ตัดบทความที่น่าสนใจรวมไว้ก่อน แล้วจึงจำหน่ายวารสารออก ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 20 วิธีการเก็บวารสารย้อนหลัง

วิธีเก็บ	จำนวน	ร้อยละ
มัดรวมกันไว้เป็นชื่อ ๆ	31	51.67
เย็บเล่ม	53	88.33
ถ่ายทำเป็นวัสดุยอสวน	1	1.67
ใส่กล่องเรียงตามชื่อวารสาร	3	5.00
ใส่แฟ้มไว้สำหรับรายการที่ไม่ครบ	1	1.67
จัดเข้าชั้นแยกจากวารสารเย็บเล่ม	1	1.67

จากตารางที่ 20 แสดงการเก็บวารสารย้อนหลัง ซึ่งห้องสมุดเกือบทั้งหมด คือ ร้อยละ 88.33 มีวิธีการเก็บโดยการเย็บเล่ม และห้องสมุดประมาณ ร้อยละ 51.67 เก็บโดยวิธีมัดรวมกันไว้เป็นชื่อ ๆ

จำนวนวารสารที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยบอกรับ เป็นวารสารภาษาไทย ตั้งแต่ 1 ชื่อ ถึง 400 ชื่อ และวารสารภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ 3 ชื่อ ถึง 2,000 ชื่อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ประเภทของบริการค่านวารสารของห้องสมุด

ประเภทของบริการ	จำนวน	ร้อยละ
บริการยืม	56	93.33
ครรชนวารสาร	34	56.67
สาระสังเขป	2	3.33
บรรณานุกรมรายชื่อวารสารเฉพาะวิชา	14	23.33
บริการแปล	31	1.67
บริการถ่ายทำสำเนาจากต่างประเทศ	2	3.33
บริการหมุนเวียนวารสาร	21	1.67
ทำรายการสารบัญของวารสารที่น่าสนใจลงในวารสาร- ของสถาบัน	1	1.67
บริการจอง	1	1.67
ไมโครฟิล์มของวารสารวิชาการ	1	1.67
กฤตภาค	3	5.00
ค้นบทความในวารสารตามที่มีผู้ต้องการ	1	1.67
แนะนำการค้นคว้าวารสาร	1	1.67

จากตารางที่ 21 แสดงการบริการเกี่ยวกับวารสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ห้องสมุดเกือบทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.33 มีบริการยืมวารสาร, ห้องสมุดร้อยละ 56.67
มีบริการครรชนวารสาร บริการที่ห้องสมุดมีน้อยที่สุด คือบริการค่านไมโครฟิล์ม บริการจอง
และแนะนำการค้นคว้า ฯลฯ ซึ่งบริการแต่ละอย่างนี้มีอยู่ในห้องสมุดเพียงอย่างละแห่งเท่านั้น

ตารางที่ 22 บุคคลที่ห้องสมุดให้บริการยืมวารสาร

บุคคลที่ห้องสมุดให้บริการยืมวารสาร	จำนวน	ร้อยละ
เฉพาะอาจารย์เท่านั้น	11	19.64
รวมทั้งอาจารย์ นิสิต นักศึกษา และบุคคลในสถาบันที่ห้องสมุดตั้งอยู่	45	80.36
ทั้งบุคคลในสถาบันและบุคคลทั่วไป	6	8.93
ห้องสมุดอื่น ๆ	7	12.96

ตารางที่ 23 ประเภทของวารสารที่ให้ยืม

ประเภทของวารสาร	จำนวน	ร้อยละ
วารสารใหม่	25	44.64
วารสารย้อนหลังที่ยังไม่ได้เย็บเล่ม	50	89.28
วารสารเย็บเล่ม	27	50.00
วารสารที่มอกรับหลายเล่ม (บอกรับซ้ำ)	1	1.85
วารสารเย็บเล่มเฉพาะที่ทำเป็นหนังสือจอง	1	1.85

ตารางที่ 24 ระยะเวลาและจำนวนเต็มในการยืมวารสาร

	วารสารใหม่		วารสารเย็บเล่ม		วารสารย้อนหลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ก. จำนวนเล่ม						
1 เล่ม	10	57.04	10	37.04	13	24.07
2 เล่ม	2	7.41	—	—	3	5.56
3 เล่ม	9	33.33	8	29.63	18	33.33
5 เล่ม	1	3.70	1	3.70	3	5.56
ไม่มีกำหนด	—	—	2	7.41	7	12.96
ข. ระยะเวลา						
1 วัน	8	29.63	7	25.93	11	20.37
2 วัน	1	3.70	1	3.70	2	3.70
3 วัน	5	18.52	5	18.52	10	18.52
7 วัน	8	29.63	8	29.63	19	35.19
ไม่มีกำหนด	—	—	—	—	1	1.85

จากตารางที่ 22 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80.36 ให้บริการยืมแก่อาจารย์ นิสิต นักศึกษา และบุคคลในสถาบันที่ห้องสมุดตั้งอยู่ มีห้องสมุดเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 8.93 ที่ให้บริการยืมแก่ทั้งบุคคลในสถาบันและบุคคลทั่วไปด้วย ห้องสมุดทุกแห่งให้ยืมวารสารประเภทย้อนหลังที่ยังไม่ได้เย็บเล่ม ห้องสมุดประมาณครึ่งหนึ่งที่ให้ยืมวารสารใหม่ และวารสารที่เย็บเล่มแล้ว ดังแสดงในตารางที่ 23

ในค่านจำนวนเล่ม และระยะเวลาที่ให้ยืมวารสารนั้น ห้องสมุดส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.04 ให้ยืมวารสารใหม่และวารสารเย็บเล่มครั้งละ 1 เล่ม, ร้อยละ 33.33 ให้ยืม

วารสารย้อนหลังครั้งละ 3 เล่ม หอสมุดเพียงส่วนน้อยที่ให้อ่านวารสารครั้งละ 2 เล่ม และ 5 เล่ม หอสมุดส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.63 ให้อ่านวารสารใหม่ครั้งละ 1 วัน และ 7 วัน หอสมุดร้อยละ 35.19 ให้อ่านวารสารย้อนหลังครั้งละ 7 วัน สรุปได้ว่า หอสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ให้อ่านวารสารครั้งละ 1 และ 3 เล่ม ในระยะเวลา 7 วัน ดังแสดงในตารางที่ 24

สำหรับการยืมของอาจารย์นั้น หอสมุดร้อยละ 44.44 ของจำนวนหอสมุดที่ให้เฉพาะอาจารย์ยืมวารสาร ให้อาจารย์ยืมได้โดยไม่มีกำหนด

ตารางที่ 25 ประเภทของบริการครรชนี่ที่หอสมุดจัดทำ

ประเภทของบริการครรชนี่	จำนวน	ร้อยละ
ครรชนี่วารสารไทย	29	76.32
ครรชนี่วารสารต่างประเทศ	11	28.95
ครรชนี่วารสารเฉพาะเรื่อง	10	26.32
ครรชนี่บทความที่อาจารย์ในคณะลงพิมพ์เรื่องในวารสาร	1	2.63
ครรชนี่บทความ reprint จากวารสารต่าง ๆ	1	2.63

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 วิธีการจัดทำกรรณีวารสาร

วิธีการทำ	จำนวน	ร้อยละ
เขียนใส่บัตร	9	23.68
พิมพ์ใส่บัตร	27	71.05
พิมพ์อัดสำเนาเป็นแผ่น ๆ	2	5.26
พิมพ์เป็นเล่ม	2	5.26
จัดพิมพ์ในวารสารของคณะ	1	2.63

จากตารางที่ 25 หอสมุด ร้อยละ 76.32 มีการจัดทำกรรณีวารสารไทย หอสมุด ร้อยละ 28.95 และ 26.32 จัดทำกรรณีวารสารต่างประเทศ และวารสารเฉพาะเรื่องตามลำดับ ส่วนใหญ่หอสมุด ร้อยละ 71.05 กระทำโดยการพิมพ์ลงบัตร มีหอสมุดเพียงแห่งเดียวที่จัดพิมพ์ในวารสารของคณะ ดังแสดงในตารางที่ 26

หอสมุดที่มีบริการสาระสังเขป ร้อยละ 33.33 จัดทำสาระสังเขปโดยการเขียนใส่บัตร, พิมพ์ใส่บัตร, พิมพ์อัดสำเนาเป็นแผ่น และจัดพิมพ์ลงในวารสารของคณะ ส่วนบริการแปลนั้น หอสมุดรับแปลวารสารงานสังคมศาสตร์ และจะรับแปลเฉพาะวารสารภาษาอังกฤษเท่านั้น

ตารางที่ 27 วิธีการทำบรรณานุกรมรายชื่อวารสาร

วิธีการทำ	จำนวน	ร้อยละ
เขียนใส่บัตร	2	11.11
พิมพ์ใส่บัตร	2	11.11
พิมพ์อัดสำเนาเป็นแผ่น	7	38.89
พิมพ์เป็นเล่ม	1	5.56
เขียนหรือพิมพ์ใส่กระดาษ	4	22.22
พิมพ์รายชื่อวารสารใหม่ประจำเดือนพร้อมทั้งสารบัญ	1	5.56
เขียนใส่แบบฟอร์มของห้องสมุด	1	5.56

จากตารางที่ 27 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่มีบริการบรรณานุกรมส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 38.89 จัดทำโดยพิมพ์อัดสำเนาเป็นแผ่น มีเพียงแห่งเดียวที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม, หรือพิมพ์เป็นรายชื่อวารสารที่มาใหม่ประจำเดือนพร้อมทั้งสารบัญ, หรือเขียนใส่แบบฟอร์มของห้องสมุด

ในการบริการเกี่ยวกับวารสารนี้ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่งไม่คิดค่าบริการ มีเพียงแห่งเดียวที่คิดค่าบริการกรณีวารสาร เนื่องจากพิมพ์ออกเป็นเล่มจำหน่ายเป็นระยะ ๆ ติดต่อกัน

ตารางที่ 28 จำนวนเจ้าหน้าที่คานวารสารและระดับวุฒิ

จำนวนของเจ้าหน้าที่และระดับวุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
ก. เจ้าหน้าที่ 1 คน	18	30.00
- มศ. คน	2	3.33
- มศ. ปลาย	4	6.67
- อาชีวะชั้นสูง	4	6.67
- ปรินญาตรี (นิเทศศาสตร์)	1	1.67
- ปรินญาตรี (โบราณคดี)	1	1.67
- ปรินญาตรี (บรรณารักษศาสตร์)	3	5.00
- ปรินญาโท (บรรณารักษศาสตร์)	3	5.00
ข. เจ้าหน้าที่ 2 คน	15	25.00
- มศ. ปลาย	2	3.33
- ปรินญาตรี (บรรณารักษศาสตร์)	5	8.33
- ปรินญาตรี, ประกาศนียบัตรชั้นสูง (บรรณารักษศาสตร์)	3	5.00
- ปรินญาโท (บรรณารักษศาสตร์)	5	8.33
ค. เจ้าหน้าที่ 3 คน	8	13.33
- ปรินญาตรี (นิติศาสตร์)	1	1.67
- ปรินญาตรี (บรรณารักษศาสตร์)	3	5.00
- ปรินญาตรี, ประกาศนียบัตรชั้นสูง (บรรณารักษศาสตร์)	1	1.67
- ปรินญาโท (บรรณารักษศาสตร์)	3	5.00
ง. เจ้าหน้าที่ 4 คน	4	6.67
- อาชีวะชั้นสูง	1	1.67
- ปรินญาตรี (บรรณารักษศาสตร์)	1	1.67

ตารางที่ 28 (ต่อ)

จำนวนเจ้าหน้าที่และระดับวุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
- ปรินญาตรี, ประกาศนียบัตรชั้นสูง (บรรณารักษศาสตร์)	1	1.67
- ปรินญาโท (บรรณารักษศาสตร์)	1	1.67
จ. เจ้าหน้าที่ 5 คน	3	5.00
- ปรินญาโท (บรรณารักษศาสตร์)	3	5.00
ฉ. เจ้าหน้าที่ 6 คน	1	1.67
- ปรินญาโท (บรรณารักษศาสตร์)	1	1.67
ช. เจ้าหน้าที่ 7 คน	1	1.67
- ปรินญาโท (บรรณารักษศาสตร์)	1	1.67

สำหรับการบริหารงานเกี่ยวกับวารสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีทั้งแบบแยกและไม่แยกเป็นสัดส่วนต่างหากจากงานด้านอื่น ๆ กล่าวคือ ห้องสมุดร้อยละ 51.67 ไม่แยกเป็นสัดส่วน และร้อยละ 45.00 แยกเป็นสัดส่วน ส่วนจำนวนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 3 นั้น ไม่ได้ให้คำตอบที่แน่นอน

จากตารางที่ 28 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวารสารโดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวกับวารสารต้องทำงานห้องสมุดด้านอื่น ๆ ด้วยในเวลาเดียวกัน จำนวนห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 30.00 มีเจ้าหน้าที่ทำงานด้านวารสารเพียงคนเดียว มีห้องสมุดเพียงแห่งเดียวที่มีเจ้าหน้าที่ทำงานด้านนี้ถึง 6 หรือ 7 คน ส่วนคุณวุฒินั้นสังเกตได้ว่าถ้าเจ้าหน้าที่ในแผนกมีน้อยคนเท่าไรแล้ว จะมีวุฒิต่ำ และขาดคุณวุฒิต่างบรรณารักษศาสตร์มาก เช่น ห้องสมุดที่มีเจ้าหน้าที่ 1 คน คุณวุฒิต่ำที่สุดของเจ้าหน้าที่มากกว่าครึ่ง มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนห้องสมุดที่มีเจ้าหน้าที่มาก คุณวุฒิต่ำที่สุดก็แค่ปริญญาตรีถึงปริญญาโทเป็นวุฒิต่ำสุด

ตารางที่ 29 ปัญหาคนเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านวารสาร

ปัญหาคานเจ้าหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอที่จะบริการคนจำนวนมากได้	40	66.67
ไม่มีคุณวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์	16	25.00
ไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่	2	3.33
ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำงานด้านวารสารโดยเฉพาะ บรรณารักษะของหน่วยงานด้านอื่นคอย	1	10.00
ไม่มีปัญหา	7	11.67

ตารางที่ 30 ปัญหาด้านการเงินเกี่ยวกับงานวารสาร

ปัญหาคานการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เพียงพอ	20	33.33
บรรณารักษะต้องจ่ายเงินล่วงหน้าในการบอกรับและต่ออายุ สมาชิกวารสาร แล้วจึงนำไปเสร็จรับเงินมาเบิกเงิน ได้ในภายหลัง	23	38.33
ต้องทำขออนุมัติซื้อก่อน เมื่อได้เงินแล้วจึงจะนำมาจ่ายเป็น ค่าบอกรับ ซึ่งการขออนุมัติเงินล้าชามาก	2	3.33
ไม่มีปัญหา	8	13.33

ตารางที่ 31 ปัญหาตามสถานที่เกี่ยวกับงานวารสาร

ปัญหาตามสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เป็นสัดส่วน	18	30.00
คัมแคบไม่เพียงพอกับจำนวนผู้มาใช้บริการ	39	65.00
การถ่ายเทอากาศไม่ดี	9	15.00
มีช่องที่จะลักลอบวารสารออกไปได้	7	11.67
มีเสียงดังรบกวน	7	11.67
ชั้นวารสารมีไม่เพียงพอ	3	5.00
คัมแคบสำหรับเจ้าหน้าที่	2	3.33
วารสารอยู่ชั้นบนทำให้การขึ้นไปใช้ไม่สะดวก	1	1.67
ลักษณะของห้องไม่สะดวกต่อการจัดวางวารสาร	1	1.67
การติดเครื่องปรับอากาศเมื่อไฟดับจะร้อนจัดมาก	1	1.67
อากาศร้อนจัดในฤดูร้อนและหนาวจัดในฤดูหนาว	1	1.67

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับงานวารสาร

ปัญหาอื่น ๆ	จำนวน	ร้อยละ
วารสารถูกฉีกขาด	35	58.33
วารสารหาย	28	46.67
ผู้ใช้ไม่รู้จักใช้กรรมวิธีวารสาร	24	56.67
วารสารต่างประเทศล้าชา	44	73.33
กรรมวิธีวารสารไม่ทันสมัย	10	16.67
ผู้ใช้ไม่สนใจวารสารต่างประเทศ	27	45.00
มักได้รับวารสารต่างประเทศไม่ครบ	43	79.63
บุรุษไปรษณีย์มักส่งวารสารผิดที่	1	1.67
วารสารบางรายการไม่เคยมีผู้ใช้เลย แต่หยุดออกรับไม่ได้ เพราะคณะกรรมการอยากให้มีไว้ในห้องสมุด	1	1.67
วารสารใหม่ที่อาจารย์และห้องสมุดคณะต้องการซื้อ แต่คณะกรรมการไม่คอยเห็นความสำคัญเท่าที่ควร	1	1.67
การให้ยืมวารสารเล่มเดียว เวลารวมวารสารเพื่อเย็บเล่ม มักไม่ได้ครบ	1	1.67
ห้องสมุดคณะไม่สำรวจรายชื่อวารสารของหอสมุดกลาง ทำให้มีการสั่งซื้อ	1	1.67
วารสารวิชาการภาษาไทยออกล้าชา	1	1.67

ปัญหาเกี่ยวกับงานวารสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัย แยกเป็นปัญหาค้นเจ้าหน้าที่ คำนการเงิน คำนสถานที่ และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดเป็นจำนวนมากกว่าครึ่ง คือร้อยละ 63.33 ประสบปัญหาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่มีจำนวน น้อย ไม่เพียงพอสำหรับบริการผู้ใช้จำนวนมากได้ มีห้องสมุดเพียง 2 แห่ง หรือร้อยละ 3.33 ที่เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่ สำหรับปัญหาคำนการเงิน ห้องสมุดร้อยละ 40.00 ประสบปัญหาเกี่ยวกับบรรณารักษ์ต้องจ่ายเงินล่วงหน้าในการบอกรับวารสารแล้วจึงนำไปเสิร์ฟ รับเงินมาเบิกเงินได้ในภายหลัง แต่ก็ยังมีห้องสมุดถึง 8 แห่ง หรือร้อยละ 13.00 ที่ กล่าวว่า ไม่ประสบปัญหาคำนการเงิน ดังแสดงในตารางที่ 30 สำหรับค่านสถานที่นั้น ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 ประสบปัญหาในเรื่องสถานที่คับแคบไม่เพียงพอกับจำนวน ผู้มาใช้บริการ ดังปรากฏในตารางที่ 31

สำหรับปัญหาค่านอื่น ๆ นั้น ส่วนใหญ่มักเกี่ยวข้องกับวารสารต่างประเทศ ห้อง สมุด ร้อยละ 73.33 ประสบปัญหาในเรื่องวารสารต่างประเทศล่าช้า, ร้อยละ 65 ประสบ ปัญหาเกี่ยวกับได้รับวารสารต่างประเทศไม่ครบ, ร้อยละ 56.67 มีปัญหาวารสารถูกฉีก ซาก, ร้อยละ 50.00 มีปัญหาเรื่องวารสารหาย และร้อยละ 45.00 พบปัญหาผู้ใช้ไม่ สนใจวารสารต่างประเทศ นอกจากปัญหาที่กล่าวมาแล้วนี้ ยังมีปัญหาอื่น ๆ ที่ห้องสมุดส่วน น้อยได้ประสบ ดังแสดงในตารางที่ 32

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย